

*Per amžius kovojusių ir žuvusių už Lietuvą relikvijos,
sudėtos į kapsules ir įleistos į Lukiškių aikštėje Vilniuje
Šimtmečio rato centre esančią ertmę 2018-01-12 ir 2018-02-16*

1. Žemė iš Žalgirio mūšio lauko (Griunvaldas).
2. Žemė iš Saulės mūšio lauko, įvykusio 1236 m. rugsėjo 22 d.
3. Žemė, kryželiai ir rožančiai paimti nuo Kryžių kalno.
4. Žemė iš 1863 m. Lukiškių aikštėje nužudytų sukilėlių kapavietės Gedimino kalne.
5. Žemė iš 1918-1920 m. Nepriklausomybės kovų nežinomo kario kapo (Naujųjų Rasų kapinės).
6. Žemė iš Miknių sodybos (Minaičių k., Radviliškio r.), kur 1949 02 16 buvo pasirašyta LLKS deklaracija.
7. Žemė iš Tuskulėnų parko masinės žudynių kapavietės.
8. Žemė iš 1830-31 m. Panerių mūšio sukilimo lauko vietos.
9. Žemė ir relikvijos iš 1941 m. birželio sukilėlių kapų: Gedimino Kazimiero Ruzgio, Stasio Aukselio ir Juozo Žuko.
10. Žemė iš Širvintų – Giedraičių mūšio prie Motiejūnų kaimo, Širvintų rajonas.
11. Žemė iš Nepriklausomybės karių, nežinomo kareivių kapo Musninkų kapinėse.
12. Žemė iš Širvintų Nepriklausomybės kovotojų, nežinomo kareivio kapo.
13. Žemė iš Aukštųjų Panerių vietinės rinktinės karių kapų memorialo. Sušaudyti 1944 gegužės 15-17 d.
14. Žemė iš Šlynakiemio, Punsko valsč., Jurgio Krisčiūno-Rimvydo ir Vytauto Prabulio-Žaibo žūties vietos.
15. Žemė iš 18 Lietuvos partizanų žūties vietos ties Klaibūnų kaimu. Partizanai žuvo mūšyje 1945 m. vasario 9 d.
16. Žemė iš partizanų žūties vadavietės vietos. Susisprogdino Mindaugo srities vadas Antanas Slučka–Šarūnas, jo žmona Joana Railaitė-Slučkienė – Neringa ir štabo įgaliotinis Juozas Jovaiša.
17. Žemė iš 7 Lietuvos partizanų žūties vietos Šimonių girios. Bunkeryje 1949 m. lapkričio 1 d. kautynėse žuvo Algimanto apygardos vadas Antanas Starkus – Monte, partizanės Birutė Šniolytė – Ida, Stasė Vigelytė – Živilė.
18. Žemė iš Ašmintos kaimo, 1947 m. liepos 16 kautynių metu bunkeryje žuvusių partizanų vietos.
19. Žemė iš Naravų kaimo, Prienų šilo, Sergėjaus Staniškio – Litas, Viltis žūties vietos.
20. Žemė iš Paburstupio kaimo, Alšėnų sen., Kauno raj. Juozo Lukšos – Daumanto žūties vietos.
21. Žemė iš Juodbūdžio kaimo, Veiverių sen., Lukšų gimtinės.
22. Žemė iš Veiverių kaimo, Veiverių sen., Skausmo kalnelio – partizanų išniekinimo vietos.
23. Žemė iš generolo Kazio Veverskio – Senio prie buvusio senojo Raudondvario tilto prieigų žūties vietos.
24. Žemė iš Pagraižio miško, Šilavoto sen., Tauro apygardos, Geležinio vilko rinktinės vado, Juozo Stravinsko – Kardo ir jo bendražygių žūties vietos.
25. Žemė iš Šilavoto kapinių, kuriose palaidota apie 40 partizanų.
26. Žemė iš Pakiauliškio kaimo, Šilavoto sen., partizano Senovaičių gimtinės.
27. Žemė iš Kalniškių miško, Simno valsč. vietos, kur vyko didžiausias Lietuvos partizanų mūšis su sovietų kariuomene 1945 m. gegužės 16 d.
28. Žemė iš Bestragiškės miško, Šarūno rinktinės partizanų žūties vietos, 1951 rugsėjo 27 d.
29. Žemė iš Merkinės kryžių kalnelio, kur 1945 – 53 m. buvo niekinami nužudyti Dainavos krašto partizanų kūnai.
30. Žemė iš Juodkiškių kaimo, Ukmergės r. žuvusių Didžiosios kovos apygardos vado Alfonso Morkūno – Plieno ir jo štabo žūties vietos.
31. Žemė iš Ukmergės miesto, Dukstinos kapinių, kuriose perlaidota 218 partizanų. Prie jų palaidotas mons. Alfonsas Svarinskas.
32. Žemė iš Pašilės miško kur 1989-90 m. buvo išniekinti 57 partizanų palaikai.
33. Žemė iš Bartkūnų kaimo miškelio partizanų žūties vietos 1948 m. gegužės 17 d.
34. Žemė iš Deltuvos miestelio, Ukmergės raj, 2001 m. pastatyto kryžiaus žuvusiems partizanams.
35. Žemė iš Lėno miško, partizanų žūties vietos kur 1945 sausio 12 d. žuvo Vyčio apygardos partizanų vadas Juozas Krikštaponis.
36. Žemė iš Šimkaičių miško, Jurbarko r. Jono Žemaičio-Vytauto – Lietuvos Respublikos prezidento suėmimo vietos.

37. Žemė iš Antegluonio kaimo, Batakių sen., Tauragės r. Jungtinės Kęstučio apygardos vado, aviacijos leitenanto Juozo Kasperavičiaus-Visvaldo ir jo adjutanto Albino Biliūno-Džiugo žūties vietos – 1947 m.
38. Žemė iš Plunksnočių miško, Rokiškio r., kuriame žuvo Algimanto apygardos, Kunigaikščio Margio partizanų vadas Juozas Bulovas-Iksas, jo žmona, poetė Diana Glemžaitė-Bulovienė ir jų bendražygiai.
39. Žemė iš Vaičėnų kaimo, Obelių sen., 7 partizanų žūties vietos.
40. Žemė iš Padupio mūšio vietos, Juodupės sen., 1945 m. sausio 4-9 d. žuvo 150 laisvės kovotojų kartu su būrio vada Petru Gudu.
41. Žemė iš Grubų miško, Plunksnočių masyvo bunkerio, kur 1955 m. žiemojo nenugalėtieji partizanai Streikai: Juozas, Izidorius, Valė ir jų bendražygiai.
42. Žemė iš Notigalės pelkės, kur žuvo Vytauto apygardos Šarūno rinktinės partizanų vadai – Jonas Šiupinis-Bermontas, Juozas Mikėnas-Žvirblis ir jų bendražygiai.
43. Žemė iš 1941 m. birželio 24-25 d. RAINIŲ MIŠKELIO kur žiauriai buvo nukankinti 76 lietuvių tautos patriotai.
44. Žemė iš 1949 m. gegužės 21 d. įvykusio Žemaitijos Šatrijos rinktinės Mažučio kuopos mūšio, Dievo Krėslamiškuose, 7 partizanų žuvimo vietos ir iš Ariškių miškelio, Žarėnų sen. partizanų palaidojimo vietos. Amunicija iš mūšio lauko – 2 šoviniai.
45. Žemė iš 1944 m. spalio 7 d. įvykusių kautynių Sedos apylinkėse su sovietine kariuomene ir du šoviniai iš mūšio vietos.
46. Žemė iš Ginkūnų kapinių Šiaulių raj., partizano Vytauto Slapšinsko kapo.
47. Žemė iš Kunigaikščio Žvelgaičio rinktinės štabo bunkerio vietos, kuriame 1952 m. žuvo rinktinės vadas Boleslovas Kriščiūnas-Puntukas ir jo bendražygiai.
48. Žemė iš Vedeckio Ažuolyno, Raseinių r., kur buvo išniekinti Kęstučio apygardos, Birutės rinktinės partizanai.
49. Žemė gilzėje iš 1991 metų sausio 13 dienos žuvusių aukų vietų prie televizijos bokšto.
50. Žemė gilzėje iš savanorio Artūro Sakalausko žūties vietos prie LR Seimo, 1991 m. rugpjūčio 21 d.
51. Žemė iš Medininkų pasienio punkto memorialinio muziejaus, kur 1991 liepos 31 d. buvo žiauriai nužudyti Lietuvos sieną saugoję 7 pareigūnai.

52. Žemė iš Dragonių-Ažagų miško partizanų žūties vietos, Pasvalio raj, 1945 m. kovas. Šiame mūšyje partizanų žuvo apie 76–80. Žuvo partizanų junginio vadai J. Blieka-*Genys*, A. Bručas-*Strazdelis*, A. Petrauskas, partizanų būrių vadai B. Giedrikas-*Švelnys*, J. Kazlauskas, K. Miknevičius, partizanai S. Baranauskas, K. Blynas, P. Dirvonauskas, J. Janulevičius-*Montė*, J. Kazlauskas.
53. Kiauneliškio kautynės, žuvo 52 partizanai ir 300 rusų karių. Iš vieno Šeškiškių kaimo žuvo 28 partizanai. Žemė paimta iš žuvusių partizanų palaidojimo vietų Cirkliškių dvaro Švenčionių raj.
54. Žemė iš Virtukų miško mūšio vietos, Kelmės valsč., Raseinių apskritis. Mūšis įvyko 1945 metais. Mūšyje žuvo 15 partizanų, kurie dengė kitų partizanų atsitraukimą. Atsitraukimą dengti savanoriškai stojo Liolių būrys, vadovaujamas Liudo Jankausko. Žuvo jis pats ir jo būrio partizanai – J. Čepaitė, E. Gailiūtė, V. Gailius, A. Jankauskas, J. Elsbergaitė, Rutkauskaitė, Rutkauskas, O. Lukošiuūtė, B. Venclauskas, K. Globys, P. Markevičius, du broliai Linkai. Mūšyje žuvo 40 sovietinių karių ir stribų.
55. Žemė iš Kražių skerdynių, bažnyčios teritorijos kur nuo caro žandarų 1893 lapkričio 21-22 dieną žuvo 9 ir nukentėjo 154 bažnyčios gynėjai.
56. Žemė iš Kuršų kaimo, Telšių rajono kur Žemaičių apygardos vadas Vladas Montvydas-Žemaitis ūkininkų S. Servos ir J. Juškos pirtyje buvo įsirengęs bunkerį.
57. Žemė paimta iš Pažukų kaimo Kelmės raj, kur 1953 sausio 17 dieną Rūko sodyboje žuvo Vakarų Lietuvos (Jūros srities) štabo nariai: A. Bakšys-Germanas (srities vadas), Elena Gendrolytė-Jurkūnienė-Balanda, Aleksas Jurkūnas – Valeras.
58. Žemė iš Tauro apygardos vado Zigmo Drungos-Šerno žūties vietos, Šakių rajonas, Agurkiškių kaimas.
59. Žemė iš Geležinių kaimo, Marijampolės savivaldybės kur žuvo partizanai Petras Šližauskas-Arūnas ir Jonas Savičius-Uranas.
60. Žemė nuo 7 partizanų kapo iš Kazlų Rudos kur palaidoti Jonas Staniulis-Šarūnas (vadas), Mykolas Adomavičius-Plienai, Jonas Vosylius-Strazdas, vokiečiai Hansas, Paulius, Karolis.
61. Žemė iš Tauro apygardos vado Antano Baltūsio-Žvejo žūties vietos Gulbiniškių kaime, Pilviškių sen., Vilkaviškio rajone. Žuvusio 1948 m. vasario 1 dieną.

62. Žemė nuo partizanų Sutkų vyro, žmonos ir dukros žūties vietas prie Višakio Rūdos. Susisprogdino po 7 valandų mūšio – Sutkus Vincas-Senis, Sutkuvienė Ona-Senė, Sadauskienė Sutkutė Bronė-Barbė 1950 m. vasario 2 dieną.
63. Žemė nuo paminklo skirto Tauro apygardos, Žalgirio rinktinės vadui Feliksui Žindžiui-Tigrui žuvusiam 1950 rugsėjo 27 dieną Andrijauskų kaime, Kazlų Rūdos sav.
64. Žemė iš Tauro apygardos, Žalgirio rinktinės memorialo partizanams Kazlų Rūdoje.
65. Žemė nuo paminklo Tauro apygardos partizanams Kazlų Rūdos naujosiose kapinėse.
66. Žemė nuo paminklo kunigams rezistentams – Antanui Yliui (Tauro apygardos įkūrimo iniciatorius) ir Justinui Lelešiui- Grafui (Tauro apygardos partizanų kapelionas) žuvęs 1947 rugsėjo 24 dieną Birutės rinktinės štabo bunkeryje prie Veiverių, Prienų raj.
67. Žemė nuo kryžiaus skirto Žalgirio rinktinės vadui Jonui Kleizai-Žalvariui, Katinų kaimas, Kazlų Rūdos sav. Žuvo kautynėse 1946 m. balandžio 14 dieną.
68. Žemė iš Tauro apygardos vado Aleksandro Grybino-Fausto paminklo Šunkarių miške prie atstatytos slėptuvės, Kazlų Rūdos sav. Sužeistas vadas prie savo slėptuvės nusišovė 1949 m. rugpjūčio 28 dieną.
69. Žemė nuo paminklo prie Jankų, Tauro apygardos, Žalgirio rinktinės partizanams, Kazlų Rūdos sav.
70. Žemė iš Tauro apygardos, Geležinio vilko rinktinės partizanų K. Kyžio-Gintaro, A. Popieros-Žilvyčio žūties vietas, 1948 birželio 7 dieną, Nendriškių kaimas, Marijampolės sav.
71. Žemė nuo brolių Juozo ir Jono Krupavičių kapo Kazlų Rūdos naujose kapinėse. Tai pirmieji Kazlų Rūdos partizanai žuvę 1945 metų gegužės pabaigoje, birželio pradžioje Eglupių kaime.
72. Žemė nuo vyskupo, kankinio Vincento Borisevičiaus kryžiaus, esančio Kazlų Rūdos bažnyčios šventoriuje. Šį kryžių pašventino mons. Alfonsas Svarinskas.
73. Žemė nuo Algimanto apygardos partizano Vyto Lapieniaus-Uosio kapo ir paminklo Kazlų Rūdos naujose kapinėse.
74. Žemė iš Vytauto apygardos, Tigro rinktinės žuvusių partizanų palaidojimo vietų, Švenčionių ir Mielagėnų kapinės.
75. Žemė iš Ylakių Strėlio sodybos daržinės priestato kur buvo nukankinti, sukapoti ir užpilti negesintomis kalkėmis Lietuvos partizanų Antanto Dirksčio-Mokytojo, Edvardo Bičkaus ir dar 2 nežinomų partizanų kūnai. Nužudyti 1946 metų pavasarį.
76. Žemė ir gabalėlis eglės iš Didžiosios kovos apygardos, A rinktinės 4 batalionio, Koto būrio bunkerio Pagrindos miške, Semeliškių valsč, kur 1945 metų sausio 20 dieną žuvo 7 partizanai: Bolius Česonis, broliai Kajetonas ir Vladas Česoniai, Vladas Jazupka-Ščerbavičius, broliai Albertas, Jeronimas ir Simonas Seliutos.
77. Žemė iš Žemaičių apygardos vado Mantvydo-Žemaičio tėviškės žuvusio 1953 m. rugpj. 23 dieną su adjutantu Bronium Alūza.
78. Žemė iš Jūros srities vado Vaclovo Ivanausko-Vytenio, štabo viršininko Antano Liesio-Ideno ir organizacinio skyriaus viršininko Stasio Gedvilo-Bedalio žūties vietas 1951 m. vasario 10, Čepaičių k., Laukuvos sen.
79. Žemė iš Vaičių k, Šilalės sen., žuvusių partizanų Povilo Beržinio-Ažuolo, Antano Beržinio-Dobilo, Kazimiero Beržinio-Algirdo, Petro Beržinio-Dobilo, Eugenijos Beržinienės-Dargevičiūtės, partizanų ryšininkų Zofijos Beržinytės-Baranauskienės, Juozo Beržinio, jų tėvų Onos ir Petro Beržinių žemės nuo atminimo ženklų skirti visai šeimai.
80. Žemė iš Lentinės kaimo, Šilalės sen. 1949 m. spalio 21 dieną vykusio partizanų mūšio vietas. Žuvo Leonas Kentra-Sakalas, Jonas Rupšlaukis-Šarūnas, Vaclovas Žilius-Artojas, Juozas Kentra-Tauras, Kazys Kentra-Papartis.
81. Žemė iš Gubrių k., Traksėdžio sen., partizanų Kentrų tėviškės: Jono-Rūtenio-Lūkšto, Juozo-Tauro, Leono-Sakalo, Elenos-Snaigės, Albino-Šarkio tėviškės bunkerio, neatrasto NKVDistų ir sribų.
82. Žemė iš Karoblių k., Bijotų sen. kur 1949 m. rugsėjo 9 dieną mūšyje žuvo Jūros srities vadas Aleksandras Milaševičius-Ruonis.
83. Žemė iš Šilų-Girėnų miško, Rietavo savivaldybės iš 1952 vasario 18 dieną žuvusių partizanų vietas: Konstancija Žilienė-Juodakė (su kūdikiu po širdimi), Algirdas Liatukas-Vasaris, Juozas Matutis-Laimutis, Juozas Vitkus-Aidas, Alfonsas Pudžiamis-Arimantas, Pranas Kromelis-Šalis.
84. Žemė iš 1919 m vasario 13 dieną žuvusio ant tilto per Nemuną. Lietuvos karininko Antano Juozapavičiaus kapo Alytaus miesto kapinėse.
85. Žemė iš Dzūkų rinktinės Dainavos apygardos kunigaikščio Vaidoto grupės partizanų perlaidojimo vietas Balbieriškio kapinėse.

86. Žemė iš Dainavos apygardos partizanų štabo bunkerio sunaikinto 1947 08 11 Punios šile Alytaus rajone.
87. Žemė iš Ūtos kaimo, Kaniavos sen, Varėnos raj, pasienio sargybos viršininko Aleksandro Barausko žūties vietos žuvusio nuo raudonosios armijos 1940 m. birželio 15 d.
88. Žemė iš Karmėlavos kapinių: Algimanto Ruzgio, Norilsko sukilėlio, Algimanto Ruzgio jaunesniojo (Kalantos riaušių dalyvio), Mindaugo Ruzgio 1991 AT gynėjo.
89. Žemė iš Salaspilio (Kirchholmo) 1605 metų mūšio vietos, kuriame Lietuvos kariuomenė (apie 4500 tkst.) vadovaujama etmono Chodkevičiaus sumušė 14000 švedų elitinę kariuomenę.
90. Žemė iš *Luožmetėjkalns* kulkosvaidininkų kalvos, kur I pasaulinio karo metu, 1916 metais žuvo 3000 Rygos studentų, apie 500 lietuvių.
91. Žemė iš Kabelių kaimo miško, Pietų Lietuvos partizanų srities vado pulkininko Juozo Vitkaus-Kazimieraičio vadavietės ir Kabelių kaimo partizanų vado Andriaus Valentukevičiaus-Bijūno žūties vietos.
92. Žemė iš Červonkos (Sartenės) kapinių, Latvijoje, kur šalia didingo paminklo pastatyto 1932 metais palaidotas 31 1919-1920 metais žuvęs Lietuvos karys – savanoris.
93. Žemė iš Kaniūkų žudynių, kurias 1944 m. sausio 29 d. Kaniūkų kaime įvykdė sovietų teroristai. Čia buvo nužudyti 38 žmonės ir sudegintas beveik visas kaimas.
94. Žemė iš Vytaiškių kaimo, Krosnos Valsčiaus, Lazdijų rajono kur žuvo Tauro apygardos partizanai: Juozas Naivckas-Liūtas, Juozas Vinkūnas-Šamas, Oskaras Ilingas-Oskaras, karo belaisvis-austras, Juozas Karašauskas-Liepa.
95. Žemė iš Išlandžių kaimo, Šeštokų valsč, Lazdijų raj, kur Grėbliko sodyboje žuvo Tauro apygardos 2 partizanai: Vincas Bubnys-Boksas, Vytas Čėpla-Uosis.
96. Žemė iš Krakūnų kaimo, Dieveniškių seniūnijos, Šalčininkų rajono, kur 1991 m. gegužės 19 dieną saugodamas valstybės sieną žuvo pasienietis, pamainos viršininkas Gintaras Žagunis.
97. Žemė iš Ašmenos miesto kapinių, Baltarusijos Respublika, palaidotų vietinės rinktinės karių, žuvusių 1944 m. kovoje su Armija Krajova.
98. Žemė iš Rimdžiūnų kaimo, Baltarusijos Respublika, sovietų sušaudytų vietinės rinktinės karių laidojimo vietos.
99. Žemė iš Rusių Rago, Čiobiškio sen, Širvintų raj, kur mūšyje su sovietais žuvo Žaslių bataliono vadas Kazimieras Surmilavičius-Klevelis ir Adomas Lapinskas-Uosis.
100. Žemė iš Degučių seniūnijos, Zarasų rajono, Lietuvos savanorio pirmosios karininkų laidos Jurgio Sideravičiaus žuvimo vietos.

Relikvijos:

- I. Relikvijos iš Kryžių kalno – kryželiai, rožančius ir kitos relikvijos.
- II. Adolfo Ramanausko-Vanago liemenės siūlai, kurią dėvėjo generolas Vanagas partizaninio karo metais.
- III. Žemė iš Birutės bunkerio Adolfo Ramanausko-Vanago vadavietės su laukų rieduliu ir ant jo pritvirtinta juodo granito lenta (pridedama nuotrauka).
- IV. Lukšų giminės nuotraukos, partizanų ženkliukas, saga ir sagė.
- V. Sedos ir Šatrijos rinktinės Mažučio kuopos mūšio šoviniai.
- VI. Antano Kraujelio-Siaubūno 1928 m. – 1965 m. plaukų sruoga.
- VII. 1941 m. birželio sukilėlio Gedimino Ruzgio nuotraukos, segės, Gedimino stulpų ženkliukas ir kitos relikvijos.
- VIII. 1953 – 55 m. Vorkutos ir Norilsko sukilimo organizatoriai ir LLKS sovietiniuose lageriuose įkūrėjai vykdę sunkiosios sovietinės pramonės ir partinių susirinkimų žlugdymą: Stasys Ignatavičius, Vytautas Vaineikis, Vladas Šiška, Apolonija Liekytė Navickienė, Natalija Gudonytė, Justas Šilinas, Povilas Vaičekauskas, Jonas Navizkas, Vytautas Svilas, Ignas Kazys Uogintas, Eligijus Smetona, Petras Aleksiūnas, Jonas Dailidė, Jonas Valaitis, Bronius Kintertas, Vincas Korsakas, Povilas Krisčiūnas, Zigmus Laugalaitis, Vytautas Laugalys, Adomas Lukoševičius, Zenonas Paldavičius, Petras Paulaitis, Motiejus Pečiulionis, Stasys Ulevskis, Edvardas Burokas, Martynas Kemtys, Bronius Zlatkus ir kt. Edvardo Buroko relikvijos – LLKS ženkliukas, drabužių atraiža ir 2000 m. tribunolo, sovietiniams nusikaltimams įvertinti, ženkliukas.

IX. Partizano Vytauto Česnakavičiaus-Valo vadovaujamos grupės ryšininko Petro Černos nuo 1947 m. iki šių dienų saugotos relikvijos – 15 vnt deaktyvuotų šovinių. Šie šoviniai simbolizuoja partizanų kovą už laisvę ir pasirošimą iškilus reikalui ginti Lietuvos nepriklausomybę.

X. Detektorinio radijo imtuvo ausinė per kurią Dainavos apygardos partizanų vadas Juozas Vitkus-Kazimieraitis ir Adlofas Ramanauskas-Vanagas klausėsi radijo iš JAV. Ausinė paimta iš Kasčiūnų kaimo, Merkinės apyl, Varėnos raj bunkerio (Juozo Jakavonio sodybos).

XI. Granito nuolauža, spygliuota viela nuo Lietuvos Aukščiausos Tarybos gynybinės barikados ir Agotos duona.

Per amžius kovojusių ir žuvusių už Lietuvą relikvijas į kapsules surinko ir susistemino:

Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos garbės pirmininkas (LLKS)	Jonas Burokas
LLKS Narys	Šarūnas Valentinavičius
Lietuvos Sąjūdžio sekretorius, LLKS narys	Lukas Grinius
LLKS narys	Gediminas Ruzgys
Lietuvos Sąjūdžio sekretorė	Genė Vaišnorienė

2018 01 12

2018 02 16